

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XXV. Profectio eius Romana cum Dei fiducia Angelorumque custodia

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

humile, sed excelsum valde iudicabat: ideoq; illud exercere non dignabatur. Quare eò liberi-
us illud etiam alijs commendabat, vt magna cum
diligentia illud obirent, & ita singulis septimanis
semei ad scholas puerorum accedebat, & Villa-
Gartiæ mittebat nos binos ac pedites in diebus
Dominicis ad vicinos pagos, vt inde ibi exercere-
mus: vt sic antiqui, & Tyrone ad Exercitum ad-
eò sanctum valde afficerentur.

CAPUT XXV.

PROFECTIO EIVS ROMANA,
& fiducia in Deum, quæ se ad eam dispor-
suit, diuinamq; Prouidentiam, &
Angelorum custodiam
expertus est.

V M P. Balthassar effet Colle-
gij Metinensis Rector, electus
est Anno 1571. in Congregatio-
ne Prouinciali Procurator
huius Prouinciæ, iuxta morem
Societatis: quo singulis trien-
nijs eligitur aliquis quatuor
Votorum Professus, qui sit tot Religionis, Pru-
dentiaz & experientiaz dotibus ornatus, vt Pro-
vincia tota merito possit illi sua negotia com-
mittere, vt præsens possit cum Patre nostro
Generali ea tractare; ac deliberare, an necesse
sit Generalem Congregationem cogere ad vni-
uersale totius Societatis emolumentū, cumq; ipso
S 4 aliquot

aliquot ante dies, suspicaretur, se eligendum, valde id timuit: tum, quod videretur sibi parvus, patus ad eius muneric executionem: tum quod veretur, ne profectio tam longa ipsum distraheret; ac in furore Spiritus, quem habebat, torpescet. In his ergo angustijs recurrens ad Deum D.N. obtulit se illi, ad quaeunque de ipso statuere vallet, & nominatim ad ipsam profectionem. Fingebat sibi hoc munus instar alicuius ingentis arboris, ad quam in humeris portada se obtulit, nec ramulus Iu, nec foliolu aliquo eius deponens. Tunc (ut in suo libello ipse notauit) infudit illi Deus tantam interiore claritate, ut omnes praecedentes tenebras expelleret; & animi debilitates exueret, & sequentes has veritates doceret. Si Deus te educit, quid timeres profectionem aut hostes? magna potius gratia existimare deberes, quod velit ipse Deus tua opera. ti. Quid Moyses perdidit ex eo quod fuerit aggressus, quod ei Deus imposuit, ipse vero tantoper horrebat: & quid est id velle refugere, nisi in ea animi abiectione incurrire, quam Deus in ipso Moysen reprehedit, & nolle eum tibi imperare (& in illa: nimi imbecillitate, quam ostendit Ierem. cum dicit: *a A, A, A, Domine Deus; ecce nescio loqui, quia puer ego sum?* cui respondit Dominus: *ego sum, qui ad loquendu te eligo, & tu non scies loqui?* & cum Deus quipiam in re aliqua constituit, cui desit peritia ad eam praestandam: Deus eam infundit: si virtus desit, negabit ne illam ei? Moysi deprecanti Officium, quod Deus illi iniungebat, dixit: *b Exod. 4.*, b quis fecit os hominis, aut quis fabricatus est mutum aut surdum, videntem aut cœcum? nonne ego? multum lucratus est Moyses quod aggressus esset ex

*a Iere. 1.6.**b Exod. 4.*

Obe-

Obedientia, quod Deus iniunxit, siquidem ad tam cum Deo familiaritatem peruenit, qua beatior fuit in terra, & omnib[us] eius Regibus illius sapientior & sanctior, commissum sibi negotium, fuit illi singularis benevolentia & fauor apud Pharaonē & eius magnates; & quod Deus illi esset comes, rectitudine ac securitas fuit in eius peregrinationibus. Et mox orta in animo meo est magna interior fortitudo, & fiducia, quod esset mecum idem futurum, si cum amore & ex Obedientia profectionem illam susciperem: & ita illam ex eo momento acceptau[i], & commendau[i] Domino, eiusq[ue] Sanctissimæ matris, & Sanctis Petro, Paulo, & Iacobo Apostolis, & Sancto Antonino: petijq[ue] Supplex Spiritum Instituti nostræ Societatis: Qui iter imperat, ipse transitum securum reddet. Iacobo Patriarchæ in medio itinere, & cum valde incommode haberet, ostendit se Deus, celosq[ue] illi aperuit, & fauorem suum promisit; & qui ex domo paterna discedenti tot contulit beneficia; ad eandem redeunti, non iam soli ut prius, sed cum magno comitatu, iterum apparuit: & mutans illi nomen, tutum reddidit à violentia, & inuasione, quam à suo fratre timebat. Et quid Abraham amisit ex eo, quod ex terra sua exierit, ut obediret Deo? quid Ioseph, eò quod fuerit à proprijs fratribus venundatus, & humiliatus in Aegypto? Hæc omnia sunt P. Balhassaris verba, à Deo ipsi inspirata, ut magnum animum fiduciamque conciperet de Prudentia diuina, si profeciones, aut Officia admireret ex Obedientia. Quare cum magno verborum pondere dicere solebat: excelsum & compendiosum omnium no-

S 5 stra-

„strarum necessitatum remedium esse, diligere
„Deum, & procurare diligenter illi placere: nam
„sic posse nos illi fidere: adeò enim ipse Iustus dili-
„git, vt nolit eos esse sollicitos, aut curam habere
„de suis commoditatibus; sed vt totam suam cu-

c Matth. 6. „illorum gerit: & propterea illis dixit: c quan-

33.

„primum Regnum Dei, & hæc omnia adiuvantur
„vobis. Si quem haberetis amicum adeò vobis ad-
„dictum, vt in vestri gratiam vestiret holofericu-

„vestros famulos, eisq; splendida exhiberet conui-

„uia: aliquod ne dubium posset vobis superesse,
„an vellet ille tautundem vobis præstare, si indi-

d Matt. 6. „stus D. N. si d Pater vester caelestis lilia agri tanta

28.

„pulchritudine vestit, vt nec Salomon in omniglo-

„ria sua sic fuerit cooperatus; & si auiculas ipse alit

„in obsequium hominis: an dubitare licebit i-

„dem ipsum præstiturum vobis, quando eo in-

„digebitis? o modicæ fidei homines, ista enim a-

„nimi vestri defectio infidelium potius est

„propria, quam Christianorum: Scit enim

„Pater vester caelestis, quia his omnibus indi-

„getis.

Huius Dei Prudentiae magnam R. Balthas-
ar experientiam habebat, quâ in sua fiducia val-
de confirmabatur. Quare loquens de suis profe-
ctionibus dicebat: experimur Deum non depo-
suisse nostri curam in dispositione itineris singu-
lorum dierum, ita enim deducebamur, quasi à
duce Angelo, cum ea itinera non præuenisse-
mus, neq; in eis conueniens alimentum nobis de-
sset: quamuis particula aliqua crucis Christi no-
bis

bis obtigerit in laboribus & hospitijs , & in ysu
terum, quæ erant propriæ pauperum.

SED ubi maximè hanc Prouidentiam est ex-
pertus in rebus omnibus corporalibus , & spiri-
tualibus, fuit hæc profectio Romana: in qua Deus
plene præsticit , quod promiserat. Nam faciens
iter per Gallias , ubi hæreses insolenter ferue-
scabant ; & ubi postea tres alij graues Patres hu-
ijs Prouincia , idem tñentes iter capti fue-
runt , & crudeliter ab hæreticis habiti , vt paulo
post videbimus. Ab his, inquam , omnibus pericu-
teñebatur Sacrum Missæ quotidie celebrandi.
Sciuit , & potuit magnum in omnibus suis spi-
ritualibus Exercitijs ordinem seruare ; & ma-
iori diei parte , aut etiam toto dum in itinere
pergeret orationi vacabat : & Pater Franciscus
Vasquius (satis in hac Prouincia , ob singularem
suam prudentiam & eximium ad conciones ta-
lentum, notus, qui simul cum eodem Patre , tan-
quam Boeticæ Prouincia Procurator profici-
sceretur) aduertit , quotiescumque eum aspicie-
bat , esse recollectum , & quasi in Dei præsentia
constitutum; & idem seruauit in ipsa vrbe , in qua
noluit distrahi excurrendo ad videnda curiosa,
quales sunt multæ in Vrbe antiquitates : Sed tem-
pus, quod alij in ijs rebus consumebant, expende-
bat ipse in prolixa oratione apud Sanctorum
corpora , quos visitabat. Et quoniam adeò rara
præbebat sanctitatis exempla, effecit Deus, vt om-
nes illum honorarent, ac venerarentur. Optabant
illū ibi manere, vt Rector esset Magisterq; Tyronū:
iudicat̄ benē collocatū fore in capite illo orbis,

eum.

eum qui caput esset inter Tyronum Magistros, qui tunc essent in Societate. Sed vir sanctus stationem illam adeò publicam fugiens, demissè excusauit se. defectum prætexens, quem suæ Provinciæ esset allaturus. Ideoque P. Franciscus Borgius, tunc Societas Generalis, cuius insignis sanctitas & spiritus ritus toti mundo valde est nota, illum permisit redire: tantiq; illum fecit, ut non solum multa ad vniuersale Societatis bonum spectantia cumeo conferret; sed interna etiam, & spiritualia, duendo penetrare, quantum Deus rerum illarum ei communicasset.

IN reditu etiam internæ eius perfectionis experimentum accipere voluit P. Iacobus Mironus, Assistens eiusdem P. Generalis Francisci Borgii, qui Pij V. Pontificis iussu veniebat in Hispanias cum Cardinali Alexandrino eius Nepote ad gravissima Ecclesiæ negotia, cui P. Generalis cum non posset ipsem omnes Hispaniæ Provincias visitare, constituit P. hunc Mironum, Lusitanæ Visitatorem, cuius antea fuerat Provincialis. Hic, inquam, Pater constitutus Superior omnium è Societate, qui tunc illud iter in Hispaniam faciebat, præ alijs affectus fuit valde ad P. Balthassarem, ob insignem eius sanctitatem: apud quæ valde contédebat, vt socius eius esset in illa Visitatione: quod tamen ille demissè valde recusauit, afferens, se magno desiderio teneri ad quietem suam Metnensem redeundi, vt odore illo recrearetur, quem Probatio ex se afflaret, per Nouitorum fervore: nam id plurimum conferre ad excitandam animam à corpore: & Officium Magistri Nouitorum aptissimum esse omnium, quæ sunt in Societate,

ad red-

ad reddendum hominem sanctum. Hoc responsum audiens Pater Mironus experiri voluit, & clarius cognoscere virtutem P. Balthassaris, & ita illi dixit, ut benè attenderet occasionem illam, qua eiustunc esset socius, magni esse momentum posse illum variarum Provinciarum cognitionem & notitiam acquirere; & cùm ipse Romā cum Patre Generali reuerteretur, maneret, tanquam Superior & Visitator omnium. cui P. Balthasar subridens respondit: O mi Pater, si scires parvam meam ad huiusmodi officia propensionem, & repugnantiam, quam ad illa sentio; & quanto pluris faciam per totā vitam in aliquo angulo ad odorem Nouitiatū manere: non me ad talia officia inuitares; quo responso accepto, miratus P. Mironus destitit à sua petitione.

SED audiamus rārum quendam casum, qui in
reditu ex urbe, transeunti per Gallias ei euenit; in
quo paternam suam Prudentiam Deus ostendit, ex ingentibus eos periculis & laboribus e-
ruens. Nam exeuntes post prandium ex quadam
civitate, & ituros ad aliam quatuor milliaribus
distantem, aliquis eos monuit, ne viam Montanam tenerent, eo quod ibi essent grassatores; sed
per quādam prata & lacum, sive paludes aquis
plenas, per quā loca tuedē pergere possent. Perue-
nientes igitur ad prata, & aquam ingressi cōpe-
runt bestiā, quibus insidebant, mergi usq; ad ven-
trem: & iudicantes, impossibile fore tantum spa-
tium, quod supererat ita pertransire: siquidem i-
nicio aqua esset adeo profunda, vt timentes la-
mam aliquam, quā necessariō videbatur ibi futu-
ra, h̄arerent omnes dubitantes, quid facerent: &
tunc

tunc vocem audiuerunt pueri cuiusdam ad ripam existentis ac dicentis: quod non bonam viam tenerent; sed vt declinarent ad semitam, quererat circa lacum versus montem. Sed inceperunt dubitare, an forte Deus illis hoc significaret, ac propterea expediret, semitam illam tenere; an forte puer ille submissus esset a Prædonibus ad illos decipiendos, quod re ipsa ita erat. quare ex Despiratione decreuerunt incepsum iter tenere, quæuis augeretur timor periculi imminentis, cum vidarent per eundem lacum venientem quandam uim in qua multi erant remiges, rubris vestibus induiti: quo recedentes à parte montis versus ipsos nauigabant: quare etiam timebant, ne illi essent prædones quos volebant vitare: qui aduententes, ipsos nō tenuisse semitā, veniebat, vt liberius ipsos in medijs aquis spoliarent. Sed timor hic mox evanuit: quia viderunt, illos ad terram descendisse, & in alio itinere progressos. Solūm itaque mebant, ne forte adhuc aberrarent: qui merus, quod ulterius progrediebantur, eò magis crescebant: adeò, vt cùm medium circiter milliare per quam essent progressi, iudicabant, temerarium esse, ulterius progredi; & ita decreuerunt per eandem viam retrocedere. Sed tunc viderunt Equitem valde splendidum venientem versus ipsos, per eandem viam, qua ipsi venerant; & ita per a- quam currentem, atque si per terram curreret, qui ad ipsos perueniens, humanissimè eos salutans dixit: vt ipsum absque ullo metu sequerentur, nam se optimè tenere viam, & ipsos saluos deducturum. Acquieuerunt ipsi, adeoq; celeriter perrexerunt, vt ante solis occasum ex lacu exiue-

rint.

tint. Et tuhc Eques viam illis indicauit ad locum, quò peruenire cogitabant, nec amplius quam medio miliari inde distantem, nec vllum esse periculum aberrandi. post quæ verba, omnibus vi- dentibus, Eques euanuit, & aduerterunt, eum ne que vtterius progressum esse, nec retrocessisse per aquam, nec ad vnum, nec ad alterum latus de- clinasse. Quare omnes agnoverunt singulare Dei beneficium, & aliquantulum hæserunt, gratias il- liagentes. Aliqui fauorem diuinum hunc tribue- bant sanctitatí P. Mironij, quæ verè erat magna, & ille maximè instabat, vt per lacum progrede- rentur. Alij verò tribuerunt P. Balthassari, & con- tinuæ eius orationi: par est autem credere Domi- num nostrum vtriq; fauorem hunc exhibere vo- luuisse, quorum oratio, vtpote valde iustorū fuis- set adeò benignè in eius conspectu exaudita, ad- iuvantibus tamen etiam orationibus reliquorum sociorum, cum ipse Saluator dixerit; e quando duo e Matt. 18. vel tres consenserint super terram de omni re quam- 19. cunque petierint, eam obtinebunt à Patre caelesti. Sed non licet dubitare, Orationem P. Balthassa- ris, & fiduciam; quam de diuina Prouidentia ille habebat, magnum locum habuisse in felici hoc euentu, quāvoluit Deus nūc ostendere, quēadmo- dū fecit in alia huic simili occasione, cùm ipse P. rediret ex Visitatione Provinciæ Aragoniæ, vt postea videbitur. Nec dubitari potest, quin Eques ille fuerit Angelus Dei, habitu dissimulato: cum Angelis Custodibus hoc munus inter alia valde conueniat, iuxta illud Davidis: f Angelis suis man- f Psal. 90. 12 davit de te, vt custodiant te in omnibus viis tuis, in manibus tollent te, ne offendas ad lapidem pedem

pedem tuum. In his autem omnibus ex eo confron-
 mor, quod tunc temporis P. Balthasar singularem
 habuerit erga SS. Angelos devotionem, ut appa-
 ret, ex singulari quodam sensu, quem 22. Decemb.
 ipsiusmet anni 1571. quem ipse his verbis refert,
 Cūm esset in oratione matutina hoc in messtu-
 dium Deus ostendit, quod ego singularis eius fa-
 toris loco habui: quod scilicet singulariter valde
 me inclinauerit ad Reuerentiam Angelorum, e-
 ius scilicet qui Beatisimæ Virginis Incarnationem
 filij Dei annunciauit; & eius, qui ipsi Christopha-
 sionem in horto oranti eum confortando predi-
 cit; & eius, qui æterno Patri Sacrificium altaris
 quotidie præsentat, tanquam medium æstimatio-
 nis & reuerentie his ministris habenda. Item val-
 de propendi ad tres alias eorum Societates, ijs
 scilicet, qui Christo D.N. oranti, pugnanti, & iter
 facienti ast ērunt; & in eisdem cribus rebus nunc
 Iustis assistunt; Angelis item meorum officiorum,
 Custodi animæ meæ, & particularibus Patrum &
 Fratrum, qui meæ curæ cōmittentur. Et abeo-
 ra agnoui me teneri ad particularem eorum re-
 uerentiam, ex Obedientia Domini, credens ipsum
 omnibus illis me commendasse speciali suo iossa
 & imperio. Cūm igitur S. hic vir adeò fuerit An-
 gelis piè addictus; & ei, qui Christum D.N. in suis
 itineribus ducebat, & nunc iustos ducit in ipsorum
 profectionibus: non mirum est, si aliquis eorum
 venerit ad eum in hoc itinere ducendum, & in re-
 liquis, ita ut singulorum dierum itinera ita expe-
 dita haberet, quasi Angelus aliquis ea dirigeret;
 vt suprætulimus.

SE D non decet præterire absque magna consi-
 deratio-

deratione duos titulos, siue nomina h̄ic ab ipso
insinuata, ob quæ tenemur ad hanc deuotionem,
& reuerentiam nostris Angelis exhibenda. Vnus
titulus est, eò quod Deus D.N.i d velit, ac præci-
piat; quemadmodum enim diuina eius Maiestas
Angelis suis mandat, vt nostri sint Pædagogi, &
cultodes: cui vt obedient, id faciunt cum summo
amore, ac diligentia: ita etiam iubet, nos eos ama-
re, venerari, eisq; tanquam Magistris nostris par-
re, sequentes ipsorum directionem, & inspiratio-
nem in utilitatem nostram tendentem. quemad-
modum Princeps, qui iubet Pædagogum sui filij
curam gerere, etiam iubet filium eidem obedire.
Alter titulus est, ob ingentia bona quæ ab ijsdem
Angelis accipimus, quæ maiora sunt, quam cogi-
tatione affequi possimus: quare lege gratitudinis
tenemur eos diligere ac venerari, tanquam insi-
gnes aded nostros benefactores. Quare omnes
idem Angelo nostro dicere possumus, quod To-
bias dixit suo, scilicet Raphaeli à quo mirabiliter
deductus fuit in quadā perfectione: g Si me ipsum g Tob. 9:3:
tradam tibi in seruum, non ero condignus prouiden-
tiae tuae. Et quid mirum quod terrestris homo, tan-
quam seruis obsequatur cœlesti Principi: cùm
ipse existens Princeps cœlestis, dimittat
se, vt Pædagogus & Custos sit
hominis terrestris?

(* *)

T

CAPUT